

MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOMYŠL

Odbor životního prostředí

Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl, pracoviště J.E.Purkyně 918, 570 20 Litomyšl

Vaše zn.	Značka/spis. značka/č.j.	Vyřizuje/tel./e-mail	Datum
	ZP/LAS	Mgr. Vratislav Laška, Ph. D.	2022-01-11
	SZ MěÚ Litomyšl 000804/2022	tel.: 461 653 425, fax: 461 653 414	
	ČJ MěÚ Litomyšl 002651/2022	vratislav.laska@litomysl.cz	

Vydání závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku (§ 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.)

(dle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu v platném znění)

Městský úřad Litomyšl, orgán ochrany přírody (dále jen OOP) věcně příslušný podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen zákon) a místně příslušný podle § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích) dle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení v platném znění (dále jen správní řád) na základě žádosti o závazné stanovisko společnosti IDProjekt s. r. o., IČ: 024 97 247, Sokolovská 94, 570 01 Litomyšl (dále jen žadatelé) v souladu s § 4 odst. 2 zákona

souhlas se zásahem do významného krajinného prvku (dále jen VKP) les,

který se týká realizace akce „**Rekonstrukce silnice II/359 Budislav**“ na pozemcích p. č. 507/1 a 510 v k.ú. Budislav u Litomyšle.

Pro realizaci akce byly stanoveny následující omezující podmínky.

1. Kácení dřevin musí být provedeno takovým způsobem a v takovém období, aby při odstranění předmětných dřevin nedošlo k neodůvodněnému rušení či ohrožení organismů, pro něž lesní porost představuje stanoviště, zejména musí být provedeno s ohledem na hnízdění ptáků.
2. Výkopová zemina bude skladována tak, aby nedocházelo k jejímu odnosu na lesní pozemek. Nepřípustné je jakékoliv ukládání výkopové zeminy či jiných stavebních odpadů na lesní pozemky.

Odůvodnění

Orgán ochrany přírody (dále jen OOP) obdržel dne 4.1.2022 žádost o závazné stanovisko zásahu do VKP les, který souvisí s realizací akce „**Rekonstrukce silnice II/359 Budislav**“ podle § 4 odst. 2 zákona od společnosti IDProjekt s. r. o.. Přílohou žádosti byla projektová dokumentace stavby v elektronické formě. Formu závazného stanoviska podle § 149 odst. 1 správního řádu, zvolil OOP v souvislosti s ustanovením § 90 odst. 1 zákona, který říká, že souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu. **Podle sdělení stavebního úřadu bude v této věci vydáno sloučené územní a stavební povolení.** OOP zjistil stav věci v místě samém dne 7.1.2022, z čehož učinil záznam, který je společně s fotodokumentací, založen ve spisu. Protože OOP zjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti v souladu s § 3 správního řádu, tak přistoupil k vydání tohoto závazného stanoviska.

Shromážděné podklady

Projektová dokumentace

Stavba rekonstrukce daného úseku silnice II/359 v k.ú. Budislav u Litomyšle bude po svém dokončení sloužit ve stávajícím smyslu a charakteru užívání jako doposud. Rekonstrukce daného úseku silnice II. třídy spočívá prioritně v zabezpečení statického narušení násypového tělesa silnice a to vybudováním nové opěrné zdi z gabionové konstrukce. Dále pak osazením nového silničního trubního propustku nahrazující nevyhovující propustek stávající. Navržené řešení předpokládá i osazení zádržného systému v podobě ocelového silničního svodidla ve stupni zádržnosti H1. Dále bude provedena sanace narušených podkladních vrstev a vrstev asfaltbetonového souvrství v km 0,018 86 – km 0,118 30. Dále bude provedena obnova obrusného krytu v km 0,000 00 – 0,018 86 a km 0,118 30 – 0,145 02.

V rámci přípravy staveniště dojde ke kácení dřevin a to přesně v souladu se závěry dendrologického průzkumu, který je součástí projektové dokumentace.

Úřední záznam

Realizace předmětné stavby je situována na stávající komunikaci II/359 mezi obcemi Budislav a Poříčí u Litomyšle. Mimo stavebních činností na vlastní komunikaci má dojít k realizaci staveb okrajově též na dvou lesních pozemcích, které bezprostředně navazují na krajnici komunikace.

Komunikace vede skrz lesní pozemku na údolním svahu vodního toku Desná. Geologicky se zde nachází křídové vápnito-jílovité pískovce či písčité slínovce (http://www.geology.cz/app/ciselniky/lokalizace/show_map.php?mapa=g50&y=621900&x=1090300&s=1).

Místa jsou v lesním porostu patrně obnažené pískovce. Porost nad silnicí (vlevo ve směru na Poříčí) má charakter kulturního boru, v němž jsou přimíšeny i další dřeviny a to jak jehličnaté jako jedle bělokorá, modřín a smrk, tak listnaté (javory, habry, lípa). Lesní porost je zde vzrostlý. Porost pod silnicí je listnatý, bez dominantního druhu, druhově relativně pestrý a jsou zde lípy, javory, duby zimní, habry, osiky, atd. V blízkosti chaty bří Čapků jsou přítomny též tisy červené, vzhledem ke skutečnosti, že v jejich blízkosti rostou též tůje, se OOP domnívá, že se jedná o vysazené dřeviny a nikoliv původní populaci toho zvláště chráněného druhu. V zimních měsících zde byly zaznamenány následující druhy rostlin charakteristické pro lesní porosty v bylinném podrostu: bika chlupatá, rozrazil lékařský, jestřábník savojský, j. zední, ostřice prstnatá, o. kulonosná, metlička křivolaká, třtina křovištní, brusnice borůvka, mléčka zední či violka lesní. V lesním porostu pod cestou se však tyto diagnostické druhy nenacházejí či se zde nachází v menším počtu, a proto zde nebyly zaznamenány. To souvisí nejspíše s tím, že lesní prost nad cestou má delší kontinuitu, kdežto porost pod cestou vznikl v relativně nedávné době na dříve zemědělsky obhospodařovaných pozemcích, což je patrné z otisku stabilního katastru z poloviny 19. století (https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=cioc&idrastru=B2_a_6C_638-1_2).

OOP nemá v předmětném lesním porostu povědomost o přítomnosti zvláště chráněných druhů rostlin či živočichů. Taktéž v náleзовé databázi ochrany přírody není uveden recentní výskyt zvláště chráněných druhů rostlin či živočichů.

Část lesního porostu pod silnicí je v mapování biotopů AOPK ČR vymezena jako přírodní biotop květnatých bučin.

Závěrem lze konstatovat, že lesní porost, který má být realizací akce dotčen je významně ovlivněn antropogenním hospodařením, přesto se však zde vyskytují druhy charakteristické pro kyselé písčité podklady.

Správní úvaha

V ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona je specifikován pojem významný krajinný prvek. Mimo jiné jsou v tomto ustanovení jako VKP taxativně vymezeny **lesy**, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Podle § 4 odst. 2 zákona jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením a k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo snížení jeho ekologicko–stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko OOP. **V demonstrativním výčtu je mezi takovými zásahy uvedeno i umístování staveb.**

V § 4 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí v platném znění, je ekologická stabilita schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce. Begon et al. 1997 charakterizují ekologickou stabilitu jako schopnost ekosystému zachovat se i za působení rušivých vlivů a reprodukovat své charakteristiky, přičemž ekologickou stabilitu určují dva faktory a to resistance a resilience. Resistance, kterou se rozumí schopnost odolávat nepříznivým vlivům. Resilience je pak schopnost ekosystému vrátit se po určitém narušení do původního stavu.

VKP les je pro účely zákona chápán jako pozemek, který je veden v KN jako lesní pozemek. Proto dle názoru OOP není sporu o tom, že stavba je situována do VKP les, byť do jeho samého okraje.

OOP se snažil identifikovat vlivy stavby, které by mohly negativně ovlivnit VKP les. Je zřejmé, že stavba vyžaduje kácení dřevin rostoucích na lesních pozemcích, jedná se o dřeviny (především

borovice) rostoucí okolo propustku nad cestou a dále pak kácení dřevin kolidujících s opěrnou zdí pod komunikací. Dalším bodem, který by mohl negativně ovlivnit VKP les je padání výkopové zeminy do lesního svahu. Naopak vzhledem k lokalizaci porostu u relativně frekventované silnice II. třídy nepovažuje OOP za významný vliv na VKP možné rušení stavební technikou pohybující se po tomto či sousedním pozemku.

Účelem zákona definovaným v ust. § 1 zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. V tomto ust. jsou citovány potřeby a poměry, které mohou mít povahu jak zájmů soukromých, tak i zájmů veřejných, mezi nimiž není nastavena priorita jedné nad druhými. V některých případech je stanoveno konkrétní řešení přímo v zákoně (např. při splnění předepsaných povinností musí správní orgán vydat předmětný doklad). Pokud však takové řešení v zákoně stanoveno není, což je právě tento případ, je nutné tyto v konkurenci stojící zájmy poměřovat. Příslušný správní orgán je pak povinen v rámci své pravomoci najít vhodný poměr mezi poměřovanými zájmy. Výsledné rozhodnutí není výsledkem libovolného úsudku správního orgánu, ale naopak řešením, ke kterému správní orgán dospěl na základě dodržování základních principů činnosti správních orgánů (zjistit stav věci o němž nejsou pochybnosti, zásada proporcionality, legitimního očekávání apod.).

Ke konkretizování zájmů na ochraně přírody OOP upozorňuje OOP na to, že lesní porosty nad a pod cestou mají rozdílnou hodnotu, a hodnotnější porost nad cestou bude zasažen pouze minimálně. Významnější zásah lze očekávat u porostu pod cestou, kde má dojít k vybudování gabionové opěrné zdi. Z hlediska významu tohoto porostu OOP cituje Nováka (2014), podle něhož jsou druhotné háje lesy vzniklé výsadbou dřevin v relativně nedávné době na místě někdejšího bezlesí (pravděpodobně nejčastěji pastvin a luk). Tyto lesy se nacházejí zejména v blízkém sousedství obcí (nebo přímo v jejich intravilánech, jejichž okolí bylo v minulosti intenzivně pastevně využíváno. Nejčastěji byly zaznamenány v poměrně hustě osídlených údolích Loučné a Desné. V podrostu takových lesů převažují rozmanité nitrofyty tolerující zástin, které lze rozdělit do následujících skupin:

- 1) Zplanělé či vysazené okrasné druhy (nejčastěji *Eranthis hyemalis*, *Helleborus niger*, *Hemerocallis fulva*, *Tulipa sylvestris*, *Vinca minor* apod.; keř *Mahonia aquifolia*).
- 2) Jarní terofyty (např. *Stellaria media*, *Veronica hederifolia* agg.).
- 3) Původní nitrofyty s ruderní tendencí (např. *Anthriscus sylvestris*, *Urtica dioica*).
- 4) Nenáročná lesní druhy, které mohou růst i v nelesní vegetaci (např. *Adoxa moschatellina*, *Anemone nemorosa*, *Ficaria verna*, *Gagea lutea*, *Primula elatior*).
- 5) Nitrofilní keře (*Euonymus europaeus*, *Ribes* spp., *Sambucus nigra*).

Pravé lesní druhy bylin jsou v těchto lesích vzácné či zcela chybějící. Stromovému patru dominují geograficky či stanoviště nepůvodní dřeviny (např. *Larix decidua*, *Picea abies*, *Pinus nigra*, *P. sylvestris*) nebo na živiny náročné ušlechtilé listnáče (zejména *Fraxinus excelsior* a *Tilia cordata*). Syntaxonomicky jsou tyto porosty často obtížně interpretovatelné (nedostatek diagnostických druhů, relativně nedávný vznik na bezlesích plochách apod.).

Zájem na ochraně přírody tedy dosahuje spíše nižší intenzity

OOP tedy zkoumal i intenzitu zájmu žadatele, přičemž lze konstatovat, že v opravě komunikace spatřuje veřejný zájem na zajištění dopravní obslužnosti.

Při porovnávání zájmů, dospěl OOP k závěru, že je nutné přihlídnout k intenzitě zájmu na ochraně přírody (nižší zájem, nepřirodní biotop, bez přítomnosti vzácnějších druhů, v okolí relativně rozšířený), zajištění dopravní obslužnosti na důležité silnici II. třídy a rozhodl se umístění stavby na pozemku povolit, vzhledem ke skutečnosti, že jeho dotčení bude pouze okrajové. Zároveň však stanovil omezující podmínky, které by měly dále minimalizovat dopad stavby na VKP les a některé činnosti omezit.

Po zvážení veřejného zájmu na ochraně přírody, který OOP spatřuje v ochraně VKP les a jeho ekologicko-stabilizační funkce a zájmu na straně žadatele, OOP konstatuje, že se rozhodl

povolit umístěním stavby do VKP. K tomuto závěru došel OOP po uvážení dopadu zásahu na VKP.

Pro realizaci akce byly stanoveny následující omezující podmínky.

První podmínka byla stanovena z důvodu možného rušení organismů v době rozmnožování.

Druhá omezující podmínka má zabránit tomu, aby byla výkopová zemina skladována na lesních pozemcích.

Podklady pro vydání závazného stanoviska: žádost o závazné stanovisko včetně příloh doručená OOP dne 4.1.2022 včetně projektové dokumentace, úřední záznam ze dne 7.1.2021 včetně fotodokumentace

Poučení o opravném prostředku

Toto závazné stanovisko nenahrazuje jiné souhlasy ani jiná stanoviska, zejména stavební povolení či jiné opatření příslušného vodoprávního úřadu či rozhodnutí ke kácení dřevin příslušného obecního úřadu.

Nedodržení podmínek tohoto stanoviska bude kvalifikováno jako protiprávní jednání nebo přestupek.

Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Odvolání proti obsahu závazného stanoviska lze podat až po vydání samostatného správního rozhodnutí ve věci samé odvoláním proti tomuto správnímu rozhodnutí, v rámci něhož lze napadnout celé závazné stanovisko nebo jeho části.

Ing. Olga Paclíková
vedoucí odboru ŽP

Obdrží:

IDProjekt s. r. o., Sokolovská 94, 570 01 Litomyšl

Obec Budislav

ZO ČSOP Litomyšl, T. G. Masaryka 653, 570 01 Litomyšl

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické, Zámek č. 2, 530 02 Pardubice

ZO ČSOP RYBÁK Svitavy, Dimitrovova 29, 568 02 Svitavy